

ХРИСТО БОТЕВ
ДО РЕДАКЦИЯТА НА В.
„ИСТОК“

Част 0 от „Вестник „Знаме““

chitanka.info

После отговорът ни на поместената във вашият лист статия, под заглавие „Шпијунлуци и инквизиције бугарске“, ние така и мислехме, че ще да измените тонът на своите глупости. Това вие оправдавате с вашите няколко реда, поместени в 53 брой на листът ви и отправени собствено към нас. Но в своят отговор ние мислиме, че не сме „лупали по ветру“, а сме „лупали“ вас и вашето правителство, затова доста тактично ще да бъде от наша страна, ако и тоя път отговориме на вашите няколко реда. Ние не бягаме от разяснения и полемика: ние сме демократи, затова можеме да нагазиме калта и да видиме какво правите вие там, затыпкани от общественото мнение на сръбската интелигенция.

Слушайте. Вие казвате, че в статията „Шпијунлуци и инквизиције бугарске“ вие сте ни навождали факти, а ние сме ви псували и в също време сме нападали на Сърбия, на Русия, и на сичко онова, което сам народът желае. (Кой народ, нашият ли?) Нам ни не позволява мястото да приведеме сичките ваши филологически и етнографически бълвочи, с които беше пълна вашата статия, и сичките гнусотии и клевети, които вие отправяхте не само към екзархията, но и към сичкият български народ, и да ви покажеме кой от нас е псувал — вие ли или ние. Но ние приемаме на минута това обвинение, за да ви докажеме, че за гореказаната статия вие заслужавате не само псувни, но даже и лудница. Вие ни навождате факти, в които обвинявате българите и тяхната екзархия в това, че употребявали шпионства и инквизиции, за да побългаряват нещастните сърби в Турция, и казвате, че ние ви не отговаряме на фактите, а ви псуваме. Добре, как искате вие да отговаряме на подобни факти, които вие сами основавате на филологическото безумие на Милоша Милоевича: че на Балканският полуостров от памтивека още са живеели сърби, а само 200 хиляди българо-татари дошли, и в късо едно време побългарили тие сърби? Как искате вие да отговориме на тие факти, когато тяхното филологическо безумие е облечено във форма на политически тенденции, т.е. когато и вие, и вашето правителство се стремите, щото действително на Балканският полуостров да останат само 200 хиляди българи, или по вашему татари, а останалото да се посърби, т.е. пославянчи? На филологическото безумие умните хора отговарят със смях и с презрение, а на политическият шарлатанизъм ние отговаряме с псувни и с негодувание: българският народ няма още друго оръжие.

Но и в това отношение ние се показахме много по-деликатни от вас. Ние не псувахме (както правите вие) нито сръбският народ, нито сръбската интелигенция, нито свестните сръбски патриоти, а нападнахме само на оная патриотически свалоч, на която в кратуните се ритат конете на Душана и на която целта е да разиграе тие коне насякъде, дето само се чуе сръбското (Драгашевичевото) „помози бог“. Ние не сме криви, че в тая патриотическа свалоч влазят и вие, и вашето правителство, и една доста голяма част от вашите „изобразени мужеве“. А това ние направихме затова, за да ви покажем, че нашата емиграция знае какви причини са ви накарали да повдигнете такъв шум против екзархията и такива клевети против народът. Вам беше твърде приятно да ни пеете от една страна медоточивата песен на братството и на съединението и да ни лъжете с добрите намерения на „южнославянският Пиемонт“, а от друга страна да сеете прозелитизъм в западните краища на нашето отечество и да плетете своята етнографическа и политическа кошница. Но екзархията, която вие още отначало гледахте накриво, ви препречи път, емиграцията, която вие експлоатирахте още от 1862 г. и досега, чрез дълъг и горчив опит ви позна кои сте и какви сте; а българският народ, когото вие сте лъгали още от началото на своето освобождение, отвърна от вас очите си, както отвърна и своите надежди.

Разбира се, че после сичкото това екзархията трябаше да стане за вас сборище от шпиони и от инквизитори, емиграцията — чета от бозаджии вагабонти, а народът (който по вашето не е повече от 200 хиляди) татарско племе, което, за да се освободи от турците, трябва по-напред да се посърби. Докажете ни, че вие вашето правителство не мислите така. Тогава защо говорите, че ние ви псуваме и че не отговаряме на вашите факти? За да отговорим и опровергаем вашите факти, вие трябва да ни обясните до де именно се простират вашите етнографически граници на юг и кои места влазят в границите на вашата Стара Сърбия; защото, по нашите географически и етнографически понятия, ние виждаме, че фактите, които ни навождате, говорят повечето за наша полза, т.е. че не екзархията насилва сърбите да приемат българизмът, а вие и вашето правителство правите това с българският елемент в Македония. Ето например, ние не можеме да си обясним това ваше оплакване: „През май месец тая година владиката Дамаскин заедно с мюдюринът е затворил

училището (сърбското, разбира се, р.) във Велес и е изгонил учениците“. Велес сръбски варош ли е? Велес влиза в границите на вашата Огара Сърбия? Ние имаме глупост да мислиме (тая глупост имат и Хилфердинг, и Каниц, и Григорович, и Липранди, и много други етнографи), че Велес е български град и че се намира в Македония; следователно, не вие трябва да се оплаквате, че владиката Дамаскин е затворил училището ви, а ние — че вашата пропаганда си е тикнала носът не в своят чорап. Не вие ли казвате, че „в интересът на сърбите и на българите е да се не прави насилие, а да се остави секи да мисли, да работи и да се учи така, както мисли да му е най-добре“? Какви свободомислящи хора! Тогава какво търси вашата пропаганда във Велес? И защо вашите учители възбуждат народът да не припознава екзархията? Или и това е псувня? А скандалът в Тетово заборавахте ли? Но дордето ни отговорите на това, ние ще да резюмираме и другите свои псувни в няколко вопроса. Кажете ни, молиме ви се, не съществува ли в Белград цяло едно дружество патриоти (това дружество ние нарекохме сволоч) под председателството на „филологическият осел“ Милоша Милоевича и не изпроважда ли това дружество пари, книги и учител в чисто български села и градове в Македония и в някои северозападни крайща на България? Ако изпроважда, то каква е целта на тие громадни жертви — да просвети своите братия ли, или да сее прозелитизъм между тях? Кажете ни, не е ли основано това дружество от Блазнаваца и поддържа ли се то както нравствено, така и материалното от вашето „пиемонтско“ правителство? Ако е така, то неговата цел не е ли да докаже на дело, че наистина на Балканският полуостров живеят само сърби? Отговорете ни на тие важни за нас вопросы, и ние ще да ви докажем в следущият брой на „Знаме“, защо ние нападаме „на Сърбия, на Русия и на сичкото онова, което сам народът желае“, и ще да ви докажем, че народът не желае това, което му правите и вие, и вашето правителство, и не слуша вече оние, които са го лъгали до вчера.

Издание:

Вестник „Знаме“, г. I, брой 20 от 29 юни 1875 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.